

7. RECHT OP KINDERBIJSLAG

7.1. INLEIDING

Vluchtelingen hebben recht op kinderbijslag, zodra ze hun erkenning hebben behaald. Dit recht openen ze binnen het gewaarborgd kinderbijslagstelsel op voorwaarde dat ze voldoen aan de inkomensstoets om (equivalent) leefloon te krijgen.

Kinderbijslag telt enkel voor kinderen die in België zijn. Als het kind in België is, maar niet de Belgische nationaliteit heeft moet ook het kind een toelating of machtiging tot verblijf of vestiging hebben via erkenning als vluchteling of subsidiaire bescherming of gezinshereniging.

Voor gezinnen in armoede is de kinderbijslag een onontbeerlijk, vast en voorspelbaar bedrag dat ze maandelijks ontvangen en waarover ze vrij beschikken voor de opvoeding van hun kind(eren). Zo draagt de kinderbijslag bij tot de ondersteuning van de opvoeding van kinderen voor wie de ouders, in de meerderheid van de gevallen, verantwoordelijk zijn.

Er zijn tot nu toe 2 systemen om de kinderbijslag te verwerven:

- De **(gewone) gezinsbijslag**, die een recht (sociale zekerheid) is voor wie 'wit' werkt als werknemer of als zelfstandige en bijdragen aan de sociale zekerheid betaalt. Gezinsbijslag wordt in bepaalde andere situaties ook toegekend: bij werklozen, zieken, gepensioneerden, personen met een handicap en wezen.
- De **gewaarborgde gezinsbijslag** is een vangnet (bijstand) voor wie geen gewone kinderbijslag krijgt en beperkte bestaansmiddelen heeft. Deze wordt aangevraagd bij en uitbetaald door het Federaal Agentschap voor Kinderbijslag. Wie langdurig werkloos of ziek is geweest of vroeger gewaarborgde gezinsbijslag ontving en opnieuw begint te werken (als werknemer of zelfstandige) kan de gewaarborgde gezinsbijslag nog maximum twee jaar behouden. De bruto beroepsinkomsten mogen dan niet hoger liggen dan een bepaald bedrag⁶⁵.

7.2. PROBLEMEN

- Voor gewaarborgde kinderbijslag moet je **zelf een aanvraag doen**. Voor vluchtelingen kan dit een aandachtspunt zijn bij de overgang van leefgeld naar inkomensverwerving uit loon of werkloosheidsuitkering. Het is belangrijk dit samen goed te bekijken als iemand zijn sociaal-economische situatie verandert na een tijdelijke tewerkstelling als bv. art 60-er.
- Vluchtelingen gaan er al gauw vanuit dat de sociaal assistent of de vrijwilliger wel weet wanneer er iets aangevraagd moet worden, maar dat is niet altijd zo. Het is beter een vraag teveel te stellen dan te weinig – dat geldt zowel voor vluchtelingen als voor vrijwilligers.

⁶⁵ Zie vlaanderen.famifed.be/nl/gezinnen/kinderbijslagen-en-toeslagen/toeslag-voor-langdurig-werklozen-en-gepensioneerden

- Ook voor **kinderen met een handicap** moeten de ouders zelf de mogelijke toeslag aanvragen⁶⁶.

7.3. TIPS

- **Ga op een positieve manier in op vragen van vluchtelingen over hun rechten.** Als de vluchteling ergens geen recht op heeft, maak dan duidelijk waarom en herhaal de uitleg indien nodig. Jongeren die enkel deeltijds taallessen volgen na hun 18e, begrijpen bijvoorbeeld niet altijd dat ze geen recht op kinderbijslag hebben, ook als ze niet werken.
- **Waarschuw betrokkenen dat ze zelf een aanvraag** voor kinderbijslag en een eventuele toeslag **moeten openen**. De verantwoordelijkheid om de aanvraag zelf te doen is zeker toepasselijk op vluchtelingen die hun gezin herenigd hebben, niet meer afhankelijk zijn van leefgeld maar hun inkomen verwerven uit werk of een werkloosheidsuitkering.
- Je kan zeker **helpen om formulieren te lezen en te begrijpen**. Zorg er samen met de vluchteling voor dat de formulieren correct ingevuld worden en binnen de vereiste termijn teruggestuurd worden.
- Leg ook uit **dat het kindergeld bedoeld is voor** het levensonderhoud en de opvoeding van kinderen (waar het in de realiteit vaak gebruikt wordt om de eindjes van de maand aan elkaar te knopen). Vertel dat het kindergeld bij voorkeur aan de moeder uitbetaald wordt **en het dus aangeraden wordt dat de moeder** een bankrekening op haar naam opent.

Opgelet! Vlaanderen voert een nieuw kinderbijslagsysteem in vanaf 1/1/2019⁶⁷.

Vanaf 2019 krijgt **elk kind** een 'groeipakket' met financiële tegemoetkomingen.

- Voor de kinderen **geboren voor 1 januari 2019** verandert er niets. Iedereen die al kinderbijslag ontving voor 1 januari 2019 behoudt zijn basisbedrag inclusief rang- en leeftijdstoelage ook na 1 januari 2019.
- Voor de kinderen **geboren vanaf 1 januari 2019** geldt het nieuwe systeem.

Maar! De participatietoelagen van het nieuwe systeem gelden onmiddellijk voor iedereen, zowel voor de kinderen die onder het oude als het nieuwe systeem vallen.

66 Zie vlaanderen.famifed.be/nl/gezinnen/kinderbijslagen-en-toeslagen/toeslag-voor-kinderen-met-een-handicap

67 Zie vlaanderen.be/nl/gezin-welzijn-en-gezondheid/kinderen/nieuw-kinderbijslagsysteem-vanaf-112019